

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI
Zalău, 2020

† **Petroniu**

Prin harul lui Dumnezeu Episcopul Sălajului

Iubitului cler, cinului monahal și dreptcredincioșilor
creștini din cuprinsul Episcopiei Sălajului:
Har, pace, ajutor și milă de la Dumnezeu,
iar de la Noi, arhieriești binecuvântări!

Iubiți credincioși,

Una dintre cele mai cunoscute colinde de la noi glăsuiește:
„Doamne a Tale cuvinte / Care s-au scris mai-nainte / S-au plinit
precum și scrie / Moise la Cartea Întâi. / O minune, o minune. / De la
răsărit răsăre / O stea cu lumină mare, / Razele își răspândește, / Pe trei
crai povățuiește. / O minune, o minune. / Steaua magilor vestește, /
Viflaemul îi primește / Și din prorocie rară, / Pe Mesia îl aflară. / O
minune, o minune”.

Aceste versuri exprimă adevărul rostit de Domnul Hristos în
fața evreilor: „*Să nu socotiți că am venit să stric legea sau profeții; n-
am venit să stric, ci să plinesc*” (Matei 5,17), cuvinte care l-au făcut pe
Fericitul Augustin să afirme că „Noul Testament în cel Vechi se
ascunde, iar Vechiul Testament în cel Nou se descoperă”.

Din aceste texte înțelegem legătura și continuitatea dintre
Vechiul și Noul Testament, însă în cele ce urmează nu vom vorbi
despre Legea Veche, nici despre cea Nouă, ci despre evreii care
formează poporul ales, acesta fiind cadrul în care au fost revelate cele
două Testamente, din moment ce Mântuitorul Însuși, în convorbirea
cu femeia samarineancă, i-a spus acesteia: „*Voi vă închinați la ceea ce*

nu știți; noi ne închinăm la ceea ce știm, pentru că mântuirea este de la iudei” (Ioan 4,22).

Patriarhii Vechiului Testament, profeții, Sfânta Fecioară Maria, Domnul Hristos ca om, Sfinții Apostoli, femeile mironosițe, primii episcopi, preoți și diaconi, precum și cei dintâi martiri ai Bisericii, au răsărit cu toții din sânul poporului ales, de aceea trebuie să conștientizăm importanța acestui neam în opera de răscumpărare a lumii de către Fiul lui Dumnezeu întrupat, la care oamenii au fost părtași.

După ce protopărinții Adam și Eva au fost alungați din rai, urmașii lor s-au tot înrăit, încât „*Dumnezeu S-a căit că l-a făcut pe om pe pământ*” (Facere 6,6) și i-a pierdut pe toți oamenii, printr-un potop, cu excepția lui Noe și a familiei sale.

Când diluviul a încetat și apele s-au retras, Noe și familia lui au coborât din corabie, dimpreună cu animalele și cu păsările adăpostite acolo și viața pe pământ a continuat, dar oamenii au continuat să se înrăiască.

Pentru că Dumnezeu nu-și putea realiza cu toți oamenii planul de mântuire al lumii făgăduit înaintea alungării protopărinților din rai, a hotărât să-și aleagă un popor, din sânul căruia să se nască Mântuitorul lumii, însă nu a dorit să ia un neam matur, gata format, cu care ar fi fost mai greu de lucrat, ci a preferat să se oprească asupra unui singur om bineplăcut Lui, din coapsele căruia să se nască acest popor.

Dintre câți oameni drepti trăiau atunci pe pământ, Dumnezeu l-a socotit cel mai potrivit pentru acest scop pe patriarhul Avraam.

Asemenea dreptilor de mai târziu, Ioachim și Ana (părinții Sfintei Fecioara Maria), Zaharia și Elisabeta (părinții Sfântului Ioan Botezătorul), nici Avraam și Sarra, soția lui, nu puteau avea copii. Cu siguranță că toate cele trei femei pomenite aici au avut pântecul închis o vreme de către Dumnezeu cu un anumit scop, care s-a dovedit ulterior, copiii născuți din ele având de jucat un rol capital în istoria mântuirii lumii.

„Domnul a cercetat-o pe Sarra după cum îi spusese lui Avraam, Domnul a făcut pentru Sarra după cum îi vestise lui Avraam. Sarra a zămislit și i-a născut lui Avraam un fiu la bătrânețe, la vremea despre care-i vorbise Dumnezeu. Și Avraam i-a pus numele Isaac fiului ce i se născuse, pe care Sarra i-l născuse” (Facere 21,1-3).

Cu toate că Avraam era bineplăcut înaintea lui Dumnezeu, Domnul i-a încercat credința patriarhului, pentru că i-a cerut să-l aducă jertfă pe Isaac, iar acesta a acceptat fără crâcnire, până când un înger l-a oprit de la această faptă.

Isaac s-a căsătorit cu Rebeca, iar aceasta a născut doi fii gemeni, pe Isav și pe Iacov (care a fost numit mai târziu Israel).

Astfel, primii patriarhi ai Vechiului Testament au fost Avraam, Isaac și Iacov, de aceea când Moise s-a apropiat, în Muntele Horeb, de rugul care ardea și nu se mistuia, Dumnezeu i-a spus din mijlocul văpăii: *„Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov!”* (Ieșire 3,6).

Sfânta Fecioară Maria, deci și Domnul Hristos ca om, s-au născut din urmașii lui Iacov, de aceea Mântuitorul pomenește că Dumnezeu Însuși a afirmat: *„Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov”* (Matei 22,32), pentru a arăta linia descendentă exactă a poporului ales din care S-a născut Fiul Său ca om.

Cu toate că Avraam este părintele poporului ales, acesta poartă numele nepotului său, Israel, evreii fiind adeseori numiți fiii lui Israel sau israeliți.

Iacov (Israel) a avut doisprezece fii, pe: Ruben, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zabulon, Dan, Neftali, Gad, Așer, Iosif și Veniamin, care sunt strămoșii celor douăsprezece seminții ale lui Israel.

În timpul unei foamete mari, Iacov cu fiii săi și familiile acestora s-au stabilit în ținutul Goșen din Egipt, țară în care Iosif, unul dintre fiii lui Iacov, ajunsese al doilea om după Faraon.

Cu trecerea vremii însă evreii au fost robiți de egipteni.

După patru sute de ani de robie, Dumnezeu l-a trimis pe Moise, un evreu din seminția lui Levi, care se refugiase în Madian, să-i elibereze pe fiii lui Israel de sub jugul egiptean, ceea ce s-a și întâmplat, după multe tergiversări din partea opresorilor, care au fost pedepsiți aspru pentru aceasta de Dumnezeu.

Moise i-a condus pe evrei din Egipt până la granița Canaanului. În acest timp Dumnezeu le-a revelat evreilor și legea Vechiului Testament.

Moise este primul conducător al întregului popor ales și figura centrală a istoriei iudaice. Dacă Avraam a fost părintele nației, Israel i-a dat numele, Moise a primit Legea Veche de la Dumnezeu, el a inventat alfabetul ebraic și a scris primele cinci cărți ale Sfintei Scripturi, a fost primul proroc al Vechiului Testament, primul legiuitor al evreilor, în timpul lui a fost instituită preoția Legii Vechi și sub conducerea lui israeliții au devenit un popor distinct, încât nu degeaba a apărut alături de Domnul Hristos când Acesta S-a schimbat la față în Muntele Taborului.

După Moise conducerea poporului ales a preluat-o Iosua Navi, în timpul căruia a fost cucerit pământul făgăduit lor de Dumnezeu, care a fost împărțit celor douăsprezece seminții.

La conducerea fiilor lui Israel au urmat apoi judecătorii, dintre care cei mai însemnați au fost: Debora, Ghedeon, Abimelec, Ieftae, Samson și Samuel.

În jurul anului 1050 î.Hr. evreii au trecut la o nouă formă de guvernământ: monarhia.

După o sută douăzeci de ani, timp în care israeliții au format un singur regat, regele Roboam (930-913) nu a fost recunoscut de zece seminții, care l-au ales drept conducător pe Ieroboam, un fost general al lui Solomon refugiat în Egipt și au înființat Regatul de Nord.

Regatul de Sud s-a numit Iuda, iar cel de Nord și-a luat numele de Israel.

Regele babilonian Nabucodonosor al II-lea a cucerit Ierusalimul în anul 597 î.Hr., Iehonia, regele lui Iuda, fiind dus în Babilon, împreună cu marea majoritate a locuitorilor acestui oraș.

În anul 539 î.Hr., regele persan Cyrus cel Mare a cucerit Babilonul, iar trei ani mai târziu le-a îngăduit evreilor să se întoarcă în țara lor, sub conducerea lui Șeșbațar, fiul fostului rege Iehonia.

În anul 63 î.Hr., Ierusalimul a fost cucerit de oștile romane conduse de generalul Pompei.

Ținând cont de sensibilitățile evreilor, dar și de influența lor notabilă în cercurile înalte ale Imperiului Roman, prin oamenii de vază ai numeroaselor comunități ale fiilor lui Israel din diaspora, cuceritorii au îngăduit ca evreii să fie conduși de regi marionetă din neamul lor, care erau numiți direct de la Roma.

Dumnezeu și-a manifestat purtarea de grijă față de poporul ales prin faptul că, din timp în timp, ridică profeți dintre fiii lui Israel, care anunțau voia lui Dumnezeu, își muștrău conducătorii sau compatrioții pentru păcatele lor și vesteau evenimente viitoare, încercând să mențină trează conștiința evreilor despre rolul și menirea lor cu totul aparte în istoria lumii.

Rolul primordial al poporului ales în istoria lumii s-a realizat la „*plinirea vremii*” (Galateni 4,4), când Fiul lui Dumnezeu a fost zămislit fără sămânță bărbătească în pântecul preacurat al Sfintei Fecioare Maria, în Nazaret și s-a născut în Betleemul Iudeii.

În planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii rolul poporului ales nu se limita doar la nașterea din sânul său a Fiului lui Dumnezeu întrupat, ci evreii ar fi trebuit să creadă în El și să-I îmbrățișeze învățătura, pentru a o transmite și celorlalte popoare, însă ei au refuzat să facă acest lucru, de aceea Domnul Hristos le-a și spus: „*Voi nu credeți, pentru că nu sunteți dintre oile Mele*” (Ioan 10,26).

Între anii 66-70 d.Hr. a avut loc o puternică revoltă a iudeilor, care a fost înăbușită în sânge de generalul roman Titus, care a distrus orașul Ierusalim.

Între anii 132-135 d.Hr. a avut loc o nouă revoltă a evreilor, care s-a încheiat tot printr-o baie de sânge, prin intervenția mai multor legiuni ale armatei romane. În urma acesteia, Ierusalimul a fost nimicit, fiind arat cu plugurile, iar populația evreiască a fost trimisă în robie pe întinsele teritorii ale Imperiului Roman. Împăratul Adrian a ridicat aici o cetate păgână numită Aelia Capitolina, închinată zeului Jupiter Capitolinul, în care iudeilor nu le era permis să intre.

Cele două revolte iudaice, din 66-70 d.Hr. și 132-135 d.Hr. au pus efectiv capăt istoriei statului evreu în Antichitate.

De la finele secolului al IV-lea, până în veacul trecut, evreii din numeroase țări europene au avut de înfruntat tot felul de persecuții, nedreptăți și umilințe, culminând cu holocaustul din timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

În 14 mai 1948 a fost înființat Statul Israel, sub conducerea lui David Ben Gurion, care ulterior a devenit cel dintâi prim-ministru al țării. Israelul a fost populat cu iudei din întreaga lume. În 13 decembrie 1949 Ierusalimul a fost declarat capitala țării.

În zilele noastre trăiesc în Israel aproximativ șapte milioane de evrei, iar în afara granițelor țării alți aproximativ șapte milioane șapte sute de mii.

Când a revelat cele zece porunci poporului ales, Dumnezeu a zis: *„Eu, Domnul, Dumnezeuul tău, sunt un Dumnezeu gelos, Cel ce vina părinților o dă pe seama copiilor până la al treilea și-al patrulea neam pentru cei ce Mă urăsc, dar Mă milostivesc până la al miilea neam spre cei ce Mă iubesc și-Mi păzesc poruncile”* (Ieșire 20,5-6). Din aceste cuvinte înțelegem fără echivoc faptul că evreii formează un popor ales și binecuvântat cât va dura lumea, de aceea în decursul istoriei au existat atât de mulți iudei care au primit mari daruri din partea lui Dumnezeu, ajungând persoane remarcabile și respectabile.

În cele ce urmează vom prezenta mai mulți evrei din afara Israelului care au ocupat sau ocupă cele mai înalte funcții în anumite state ale lumii (nu îi vom înfățișa pe iudeii din Țara Sfântă, unde este

firesc ca ei să dețină postul de președinte al țării și pe cel de prim-ministru).

10 iudei au fost sau încă sunt șefi de stat în diverse țări ale lumii, în timp ce 30 au ocupat sau încă dețin funcția de prim-ministru.

Două sute doi evrei sunt laureați ai Premiului Nobel.

În decursul timpului, numeroși evrei s-au evidențiat în toate activitățile pe care le desfășoară oamenii: comerț, științe, cultură, artă, sport, război etc.

Prin descendența evreilor din patriarhul Avraam și prin tăierea împrejur ei sunt poporul ales al lui Dumnezeu și au foarte multe daruri, fiindcă așa cum a afirmat Sfântul Apostol Pavel, *„darurile și chemarea lui Dumnezeu nu pot fi luate înapoi”* (Romani 11,29).

Cu fiii lui Israel s-au împlinit toate profețiile mesianice din Vechiul Testament, însă ei se află încă în Legea Veche, pentru că la întrupare Fiul lui Dumnezeu *„întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit”* (Ioan 1,11).

Astfel, evreii formează poporul ales al lui Dumnezeu, însă ei au ales să-I întoarcă spatele Fiului lui Dumnezeu întrupat, care a spus: *„Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine”* (Ioan 14,6).

Evreii care L-au respins pe Domnul Hristos și învățătura Lui au căzut din alegere. Ei sunt favorizați prin neamul din care se nasc, nu prin credința pe care o împărtășesc, pentru că în persoana Mântuitorului s-au împlinit prorociile Vechiului Testament.

Conform unor profeții, înainte de sfârșitul lumii fiii lui Israel se vor converti la creștinism și atunci se vor împlini cuvintele rostite de Domnul Hristos că *„va fi o turmă și un păstor”* (Ioan 10,16).

Iubiți fii duhovnicești,

Mântuitorul a spus: *„Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea împărăția cerurilor”* (Luca 12,32). Întrucât dintre cei care au îmbrățișat credința creștină doar noi, ortodocșii, o

păstrăm nealterată, cum am primit-o de la Sfinții Apostoli (pentru că romano-catolicii au adăugat la ea, iar protestanții au scos din ea), noi suntem turma lui Dumnezeu sau poporul ales al Noului Testament, însă trebuie să avem în minte cuvintele Sfântului Apostol Pavel care a spus că *„nu cei ce aud legea sunt drepti înaintea lui Dumnezeu, ci cei ce împlinesc legea, aceia se vor îndreptăți”* (Romani 2,13), drept aceea să credem drept și să împlinim faptele credinței, pentru că *„pe cele ce ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit, pe acelea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El”* (I Corinteni 2,9).

Cu prilejul sfințelor sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei vă dorim tuturor să aveți parte de sănătate deplină, viață îndelungată, realizări spirituale și materiale spre slava lui Dumnezeu și spre mântuirea oamenilor. „La mulți ani buni!”.

Al vostru de tot binele doritor
și către Domnul pururea rugător

†Petroniu
Episcopul Sălajului